

REPUBLIKA SRPSKA
VLADA

PRIJEDLOG
(po hitnom postupku)

ZAKON
O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA
O IZVRŠENJU BUDŽETA REPUBLIKE SRPSKE ZA 2024. GODINU

Banja Luka, novembar 2024. godine

**Prijedlog
(po hitnom postupku)**

**ZAKON
O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA
O IZVRŠENJU BUDŽETA REPUBLIKE SRPSKE ZA 2024. GODINU**

Član 1.

U Zakonu o izvršenju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 112/23), u članu 2. u stavu 3. poslije riječi: „za 2024. godinu“ dodaju se zapeta i riječi: „odnosno Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu“.

Član 2.

U članu 19. poslije riječi: „za 2024. godinu“ dodaju se zapeta i riječi: „odnosno Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu“.

Član 3.

U članu 23. stav 2. mijenja se i glasi:
„(2) Ukoliko su drugim zakonima propisani novčani izdaci iz Budžeta koji se razlikuju od planiranih iznosa utvrđenih ovim zakonom ili Odlukom o usvajanju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu, odnosno Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu, primjenjuju se odredbe i planirani iznosi utvrđeni ovim zakonom, odnosno ovim odlukama.“

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:

Datum:

**PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE**

Nenad Stevandić

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠENJU
BUDŽETA REPUBLIKE SRPSKE ZA 2024. GODINU
(po hitnom postupku)

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. tačka 17. Ustava Republike Srpske, prema kojoj Republika uređuje i obezbjeđuje finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike, a prema članu 70. Ustava, Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA NORMATIVNOPRAVNE TEHNIKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, broj: 22.03-020-2806/24 od 4. novembra 2024. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. tačka 17. Ustava Republike Srpske, prema kojoj Republika uređuje i obezbjeđuje finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike, a prema članu 70. Ustava, Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Takođe, članom 35. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16) propisano je da u slučaju da tokom fiskalne godine dođe do smanjenja ili povećanja budžetskih sredstava, odnosno smanjenja ili povećanja budžetskih izdataka, neophodno je izvršiti uravnoteženje budžeta putem njegovog rebalansa.

Praćenjem izvršenja budžeta za 2024. godinu utvrđeno je da je došlo do izmjene u strukturi i visini realizovanih budžetskih sredstava i izdataka u odnosu na planirana sredstva, kao i do promjene prioriteta koji se finansiraju iz budžetskih sredstava. Imajući u vidu navedene razloge, pristupilo se izradi Rebalansa budžeta s ciljem postizanja njegovog uravnoteženja u odnosu na usvojeni Budžet Republike Srpske za 2024. godinu.

Ovim zakonom vrši se usklađivanje budžetskog okvira u smislu da se Odlukom o o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu utvrđuje iznos koji se raspoređuje po budžetskim korisnicima.

Ovaj sekretarijat konstatuje da je obrađivač u skladu sa članom 213. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/20) naveo razloge za hitno donošenje ovog zakona.

Takođe, obrađivač je, u skladu sa članom 109. Ustava Republike Srpske, naveo razloge za ranije stupanje na snagu ovog zakona.

Sekretarijat konstatuje da je Zakon usklađen sa Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14).

Budući da je Republički sekretarijat za zakonodavstvo utvrdio da je ovaj prijedlog usklađen sa Ustavom, pravnim sistemom Republike i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenja smo da se Prijedlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o izvršenju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu (po hitnom postupku) može uputiti dalje na razmatranje.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju, broj: 17.03-020-2835/24 od 5. novembra 2024. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredaba Prijedloga zakona o izmjeni i dopunama Zakona o izvršenju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu (po hitnom postupku), nije ustanovljeno da postoje sekundarni izvori prava koji su relevantni za predmet uređivanja dostavljenog prijedloga. Zbog toga u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „Neprimjenjivo“.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Narodna skupština Republike Srpske usvojila je Zakon o izvršenju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu i Odluku o usvajanju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 112/23).

Članom 35. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16) definisano je da u slučaju da tokom fiskalne godine dođe do smanjenja ili povećanja budžetskih sredstava, odnosno smanjenja ili povećanja budžetskih izdataka, neophodno je izvršiti uravnoteženje budžeta putem rebalansa budžeta.

Budući da je u toku 2024. godine došlo do promjene u strukturi i visini budžetskih sredstava i izdataka, kao i do promjene prioriteta koji se finansiraju iz budžetskih sredstava, pristupilo se izradi Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu, po hitnom postupku.

Uslovi za pokretanje izrade rebalansa budžeta Republike Srpske stvoreni su zbog izmjene u strukturi realizovanih budžetskih sredstava; došlo je do značajnijih odstupanja kod pojedinih vrsta prihoda. Prihodi po osnovu poreza na dobit i prihodi od indirektnih poreza ostvareni su u značajno većem iznosu od iznosa koji je planiran Budžetom za 2024. godinu. Takođe, prihodi po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje ostvareni su u nešto većem iznosu od iznosa koji je planiran Budžetom za 2024. godinu. S druge strane, prihodi od dividende i udjela u profitu u javnim preduzećima i finansijskim institucijama ostvareni su u značajno manjem iznosu od iznosa planiranog Budžetom za 2024. godinu.

Budući da je Prijedlogom rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu (po hitnom postupku) budžetski okvir izmijenjen u odnosu na usvojeni Budžet Republike Srpske za 2024. godinu, potrebno je prilagoditi odredbe važećeg Zakona o izvršenju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu, tako da se sredstva raspoređuju budžetskim korisnicima prema Odluci o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu.

V RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Članom 213. stav 2. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/20) data je mogućnost, izuzetno, za donošenje zakona po hitnom postupku u slučaju kada se zakonom uređuju pitanja i odnosi nastali usljed okolnosti koje nisu mogle da se predvide, a nedonošenje zakona po hitnom postupku moglo bi prouzrokovati štetne posljedice po život i zdravlje ljudi, bezbjednost Republike i rad organa i organizacija, ili ako je to u opštem interesu.

Zakonom o izvršenju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu propisuje se način izvršenja Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu.

Budući da je, u skladu sa članom 35. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske, pripremljen Prijedlog rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu (po hitnom postupku), neophodno je, zajedno sa predloženim Rebalansom, po hitnom postupku

donijeti i ovaj zakon. Na ovaj način bi se obezbijedilo izvršenje Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu i ispoštovale planirane obaveze.

Imajući u vidu navedeno, ukoliko se ne donese predloženi Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o izvršenju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu (po hitnom postupku), nastupile bi štetne posljedice koje se odnose na neizmirenje obaveza propisanih zakonima i drugim pravnim aktima Republike Srpske.

VI OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. izmijenjen je član 2. stav 3. Zakona, a odnosi se na to da se Odlukom o usvajanju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu utvrđuje iznos koji se raspoređuje budžetskim korisnicima u skladu sa ovim zakonom. Imajući navedeno u vidu, bilo je neophodno izmijeniti član 2, te navesti i Odluku o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu, kojom se mijenja ukupan iznos budžetskih izdataka za ovu kalendarsku godinu.

Članom 2. izmijenjen je član 19. Zakona, a odnosi se na to da se iznos naknada po posebnim propisima, naplaćenih po posebnim zakonima, usmjeravaju i troše u skladu sa Odlukom o usvajanju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu. Imajući navedeno u vidu, bilo je neophodno navesti i Odluku o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu, kojom se mijenja ukupan iznos naknada za ovu kalendarsku godinu.

Članom 3. izmijenjen je član 23. stav 2. Zakona, a odnosi se na to da se mijenja osnov kojim je utvrđen planirani iznos sredstava. Ukoliko se drugim zakonima propisuju novčani izdaci iz Budžeta koji se razlikuju od planiranih iznosa utvrđenih ovim zakonom ili Odlukom o usvajanju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu, odnosno Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu, primjenjuju se odredbe i planirani iznosi utvrđeni ovim zakonom, odnosno ovim odlukama.

Članom 4. propisuje se stupanje na snagu ovog zakona.

VII RAZLOG ZA RANIJE STUPANJE NA SNAGU ZAKONA

Članom 109. Ustava Republike Srpske propisano je da zakoni i drugi opšti akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, a da mogu stupiti na snagu ranije u naročito opravdanim okolnostima.

Budući da se Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o izvršenju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu priprema uporedo sa Prijedlogom rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu po hitnom postupku, neophodno je predloženi zakon donijeti zajedno sa Prijedlogom rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu da bi se obezbijedio način izvršenja Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu i pristupilo blagovremenom izmirivanju budžetskih izdataka.

Usvajanje ovog zakona i njegovo ranije stupanje na snagu potrebno je s ciljem stvaranja preduslova za izmirivanje obaveza propisanih zakonima i drugim pravnim aktima Republike Srpske, da bi se njihova realizacija izvršila u predviđenim zakonskim rokovima.

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Ovim zakonom propisuje se način izvršenja Odluke o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu, kojom su utvrđeni planirani ukupni izdaci svih budžetskih korisnika.

ZAKON O IZVRŠENJU BUDŽETA REPUBLIKE SRPSKE ZA 2024. GODINU
(Tekst predložene izmjene i dopuna ugrađen u osnovni tekst Zakona)

Član 2.

(1) Budžetom se utvrđuje visina budžetskih rashoda i izdataka za nefinansijsku imovinu uvećanih za iznos negativnog neto finansiranja.

(2) Budžet se sastoji od sljedećih dijelova: Opšti dio; Budžetski prihodi i primici za nefinansijsku imovinu; Budžetski rashodi i izdaci za nefinansijsku imovinu; Račun finansiranja; Budžetski izdaci po korisnicima (organizaciona klasifikacija); Funkcionalno klasifikovani budžetski rashodi i neto nabavka nefinansijske imovine.

(3) Ukupni izdaci budžetskih korisnika, uključujući i izdatke za otplatu duga, raspoređuju se u skladu sa Odlukom o usvajanju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu, **odnosno Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu.**

Član 19.

Naknade po raznim osnovama, naplaćene po posebnim zakonima, usmjeravaju se i troše u skladu sa Odlukom o usvajanju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu, **odnosno Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu.**

Član 23.

(1) U slučaju da ovaj zakon sadrži drugačija rješenja u odnosu na druge zakone Republike Srpske, u predmetu izvršenja Budžeta primjenjuju se odredbe ovog zakona.

(2) **Ukoliko su drugim zakonima propisani novčani izdaci iz Budžeta koji se razlikuju od planiranih iznosa utvrđenih ovim zakonom ili Odlukom o usvajanju Budžeta Republike Srpske za 2024. godinu, odnosno Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2024. godinu, primjenjuju se odredbe i planirani iznosi utvrđeni ovim zakonom, odnosno ovim odlukama.**